

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 februarie

Seria I, Anul XX, Nr. 8 (256), 2015

MIGRAȚIA ROMILOR: DILEME ȘI PERSPECTIVE ALE UNIUNII EUROPENE

Din sumar:

PSS Virgil Bercea s-a întâlnit cu Papa Francisc - pag. 2;

Mesajul Papei Francisc pentru Postul Mare - pag. 3-4;

Iuliu Maniu "a stat cu satul la masă" - pag. 9.

Preasfinția Sa Virgil Bercea s-a întâlnit cu Papa Francisc

Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, s-a întâlnit cu Papa Francisc la Roma, pe data de 4 februarie, ocazie cu care i-a relatat pe scurt problemele cu care se confrunta Biserica Greco-Catolică din România.

Întâlnirea a avut loc cu ocazia celei de a XVII-a reuniuni internaționale a episcopilor din 5 continente: "Creștini și Păstori pentru Biserica de mâine", organizată la Roma de către Comunitatea "Sant Egidio", în perioada 4-7 februarie 2015. Tema din acest an a fost: "Un popor profetic pentru un umanism nou".

La întâlnire au participat peste 100 de episcopi catolici de toate riturile, din partea Bisericii Greco-Catolice participând PS. Alexandru Mesian și PS. Virgil Bercea.

Întâlnirea a inclus Conferințe, rugăciuni în comun și momente de părtășie între episcopii catolici din diverse colțuri ale lumii. Punctul culminant a fost întâlnirea cu Sfântul Părinte, când participanții au salutat și au discutat personal cu Papa Francisc.

Evenimentul a mai inclus și întâlniri cu Profesorul Andrea Riccardi, fondatorul comunității „Sant Egidio”, și cu Marco Impagliazzo, președintele Comunității, precum și cu Arhiepiscopul Vincenzo Paglia.

Biroul de presă

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Ioan Măgherușan

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Scrisoarea de răspuns a Cardinalului Andre Vingt-Trois, Arhiepiscopul de Paris

Excelență,

Cu ocazia recentelor atentate deosebit de violente și de barbare din Franța din urmă cu câteva zile și, de la Paris în mod special, ați avut delicatețea de a-mi transmite un mesaj de susținere și de prietenie care a fost binevenit. Țin să vă mulțumesc în numele meu propriu și în numele tuturor catolicilor din Paris.

În lumina Evangheliei, noi continuăm să muncim neobosit, zi de zi, acolo unde putem, pentru a construi raporturi de pace și de respect între toți, în mod special prin responsabilitățile educative care ne privesc în raport cu tinerii, deoarece este o adevărată provocare pentru ei în viitor.

Asigurându-vă de rugăciunile mele, vă transmit salutări cordiale în Domnul,

**Arhiepiscop de Paris
Andre Cardinal VINGT-TROIS**

Mesajul Papei Francisc pentru Postul Mare

”Întăriți-vă inimile!” (Iac. 5,8)

Dragi frați și surori,

Postul Mare este un timp de reînnoire pentru Biserică, comunități și fiecare credincios. Este mai ales un timp de har (2 Cor 6,2). Dumnezeu nu ne cere nimic pe care să nu ni-l fi dăruit mai înainte: ”Noi iubim pentru că el ne-a iubit mai întâi” (1 Ioan 4,19). El nu este indiferent față de noi. Fiecare dintre noi îi stă la inimă, ne cunoaște pe nume, are grijă de noi și ne caută când îl lăsăm. Fiecare dintre noi îl interesează; iubirea lui îl împiedică să fie indiferent la ceea ce ni se întâmplă. Dar se întâmplă ca atunci când noi suntem bine și ne simțim în largul nostru, cu siguranță uităm de ceilalți (ceea ce Dumnezeu nu face niciodată), nu ne interesăm de problemele lor, de suferințele și nedreptățile pe care le îndură. Atunci inima noastră cade în indiferență: în timp ce eu mă simt relativ bine și în largul meu, uit de cei care nu stau bine. Această atitudine egoistă, de indiferență, a luat astăzi o dimensiune mondială, până într-acolo încât putem vorbi de o globalizare a indiferenței. Este vorba de o problemă pe care, ca creștini, trebuie să o înfruntăm. Când poporul lui Dumnezeu se convertește la iubirea lui, găsește răspunsurile la acele întrebări pe care istoria le pune fără încetare. Una din provocările cele mai urgente la care vrem să mă opresc în acest Mesaj este globalizarea indiferenței.

Indiferența față de aproapele și față de Dumnezeu este o ispită reală și pentru noi, creștinii. Avem de aceea nevoie să auzim în fiecare Post Mare strigătul profeților care își ridică vocea și ne trezesc.

Dumnezeu nu este indiferent față de lume, dar o iubește până la a-l da pe Fiul său pentru mântuirea fiecărui om. Prin întrupare, prin viața pământească, prin moartea și învierea Fiului lui Dumnezeu, se deschide pentru totdeauna ușa dintre Dumnezeu și om, dintre cer și pământ. Biserica este ca o mână care ține deschisă această ușă prin proclamarea Cuvântului, celebrarea Sacramentelor, mărturia credinței care devine eficace prin intermediul carității (cf Galateni 5,6). Cu toate acestea, lumea tinde să se închidă în ea însăși și să închidă acea ușă prin care Dumnezeu intră în lume și lumea în El. Astfel, mâna, care este Biserica, nu trebuie să se mire niciodată dacă este respinsă, strivită și rănită.

Poporul lui Dumnezeu are nevoie de aceea de reînnoire pentru a nu deveni indiferent și pentru a nu se închide în sine. Aș vrea să vă propun trei pași de meditat pentru această reînnoire.

1. ”Dacă un mădular suferă, toate măduarele suferă împreună cu el” (1 Cor 12,26) – Biserica

Caritatea lui Dumnezeu care distruge acea închidere în sine mortală care este indiferența, ne este oferită de Biserică prin învățătura ei și, mai ales, prin mărturia ei. Dar se poate da mărturie numai pentru ceva care a fost experimentat mai înainte. Creștinul este cel care îi permite lui Dumnezeu să-l înveșmânteze cu bunătatea și

milostivirea sa, să-l îmbrace cu Cristos, pentru a deveni asemenea Lui, slujitor al lui Dumnezeu și al oamenilor. Ne amintește bine acest lucru liturgia din Joia Sfântă prin ritualul spălării picioarelor. Petru nu a vrut ca Isus să-i spele picioarele, dar apoi a înțeles că Isus nu vrea să fie doar un exemplu pentru cum trebuie să ne spălăm picioarele unii altora. Această slujire o poate face numai cel care mai întâi a lăsat ca picioarele să-i fie spălate de Cristos. Numai acesta ”are parte” cu el (In 13,8) și în acest fel poate să-l slujească pe om.

Postul Mare este un timp prielnic pentru a ne lăsa slujiți de Cristos și în acest fel să devenim asemenea Lui. Aceasta are loc atunci când ascultăm Cuvântul lui Dumnezeu și când primim sacramentele, mai ales Euharistia. În ea devenim ceea ce primim: trupul lui Cristos. În acest trup, acea indiferență care pare să pună stăpânire atât de des asupra inimilor noastre, nu are loc. Căci cel care este al lui Cristos, aparține unui singur trup și în El unul nu poate fi indiferent față de ceilalți. ”Așadar, dacă un mădular suferă, toate măduarele suferă împreună cu el; și dacă un mădular este cinstit, toate măduarele se bucură împreună cu el” (1 Cor 12,26).

Biserica este ”communio sanctorum” (împărtășirea sfinților) pentru că participă sfinții, dar și pentru că este comuniune cu realitățile sacre: iubirea lui Dumnezeu care ne-a fost revelată în Cristos și toate darurile sale. Printre acestea se află și răspunsul celor care s-au lăsat cuprinși de atare iubire. În această comuniune a sfinților și în această participare la realitățile sacre nimeni nu posedă doar pentru sine, dar ceea ce unul are, este pentru toți. Și cum suntem legați în Dumnezeu, putem face ceva și pentru cei de departe, pentru cei la care, numai prin puterile noastre, nu vom reuși niciodată să ajungem, pentru că împreună cu ei și pentru ei îl rugăm pe Dumnezeu să ne deschidem cu toții la lucrarea mântuirii sale”.

Al doilea aspect din mesajul Papei pentru Postul Mare 2015 se referă la răspunsul pe care parohiile și comunitățile sunt chemate să-l dea la »globalizarea indiferenței«. Papa citează un text din cartea Genezei în care citim: „Domnul i-a zis lui Cain: «Unde este Abel, fratele tău?». Iar el a zis: «Nu știu. Oare sunt eu păzitorul fratelui meu?»” (Gen 4,9)

2. ”Unde este fratele tău?” (Gen 4,9) - Parohiile și comunitățile

Ceea ce s-a spus pentru Biserica universală trebuie să fie tradus și în viața parohială și în comunitate. Reușim în asemenea realități bisericești să experimentăm că suntem parte a unui singur trup? Un trup care împreună primește și împarte ceea ce Dumnezeu îi trimite? Un trup care îi cunoaște și are grijă de măduarele sale mai slabe, de cei săraci și mici? Sau ne refugiem într-o iubire universală care se angajează departe de lume, dar îl uită

(continuare în pag. 4)

(urmare din pag. 3)

pe Lazăr așezat în fața propriei sale porți închise? (cfr Lc 16, 19-31). Pentru a primi și a valorifica pe deplin ceea ce Domnul ne dă, trebuie să depășim limitele Bisericii vizibile, în două moduri:

În primul rând, unindu-ne Bisericii din ceruri prin rugăciune. Când Biserica pământească se roagă, se naște o comuniune de slujire reciprocă și de bine, care ajunge în fața lui Dumnezeu. Cu ajutorul sfinților, care au găsit plinătatea lor în Domnul, oferim parte din acea comuniune în care indiferența este învinsă de iubire. Biserica cerească nu este triumfătoare pentru că a întors spatele suferințelor lumești și se bucură de una singură. Mai de grabă, sunt sfinții care pot contempla și se pot bucura de faptul că prin moartea și Învierea Domnului, au învins definitiv indiferența, împietrirea inimii și ura. Până ce această victorie a iubirii nu va pătrunde toată lumea, sfinții ne însoțesc în drumul nostru ca pelerini. Sfânta Tereza de Lisieux, învățător al Bisericii, scria convinsă, că bucuria din ceruri pentru victoria iubirii răstignite pe pământ nu este deplină până când și ultimul om de pe fața pământului nu va suferi și va geme: „Mă încred cu desăvârșire că nu voi fi inactivă în ceruri, dorința mea este să lucrez și de acolo pentru Biserică și pentru suflete” (Scrisoarea 254 din 14 iulie 1897).

Și noi participăm la meritele și la bucuria sfinților, iar aceștia vor participa la lupta și dorința noastră de pace și de împăcare. Bucuria lor pentru victoria lui Cristos cel Înviat este pentru noi izvor de forță în a depăși atâtea forme de indiferență și de împietrire a inimii.

Pe de altă parte, fiecare comunitate creștină este chemată să treacă pragul pe care îl pune în relație cu societatea care o înconjoară, cu cei săraci sau aflați departe. Biserica, prin natura sa este misionară, nu se reduce la ea însăși, ci este trimisă la toți oamenii. Această misiune este mărturia răbdătoare a Celui care dorește să ducă Tatălui întreaga realitate și pe fiecare om în parte.

Misiunea este ceea ce glasul iubirii care nu poate să tacă. Biserica îl urmează pe Isus Cristos pe calea care îl conduce la fiecare om, până la marginile pământului: „Însă, când va veni Duhul Sfânt asupra voastră, veți primi o putere și îmi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea și Samaria și până la marginile pământului” (Fap 1,8). În acest fel, îl putem vedea în aproapele nostru pe fratele și sora noastră pentru care Cristos a murit și a înviat. Ceea ce am primit este datorită acestora. Și, de asemenea, tot ceea ce frații aceștia sunt, este un dar pentru Biserică și pentru întreaga omenire.

Dragi frați și surori, îmi doresc atât de mult ca locurile unde vedem Biserica, parohiile noastre și comunitățile noastre în special, să devină insule de milostivire într-o mare a indiferenței!

3. ”Întăriți-vă inimile!” (Iac 5,8) - Fiecare credincios

Suntem tentați la a fi indiferenți și la nivel indi-

vidual. Suntem saturați de știri și imagini tulburătoare care ne istorisesc despre suferința umană și simțim în același timp întreaga noastră incapacitate de a interveni. Ce să facem pentru a nu ne lăsa absorbiți de acest vârtej al fricii și incapacității?

În primul rând putem să ne rugăm în comuniune cu Biserica pământească și cerească. Să nu subevaluăm forța rugăciunii a numeroase persoane. Inițiativa ”24 de ore pentru Domnul” care va fi, sper, celebrată în întreaga Biserică, și la nivel diecezan, în zilele de 13 și 14 martie, dorește să fie o expresie concretă a acestei necesități de rugăciune. În al doilea rând, putem ajuta prin gesturi de caritate, ajungând la cei de aproape ca și la cei de departe grație numeroaselor instituții de caritate ale Bisericii. Postul Mare este un timp potrivit pentru a arăta interesul față de celălalt printr-un semn, chiar mic dar concret, al participării noastre la umanitatea comună. În al treilea rând, suferința celuilalt reprezintă o chemare la convertire, căci necesitatea în care se află fratele meu îmi amintește de fragilitatea propriei vieți, dependența față de Dumnezeu și față de frați. Dacă îi cerem lui Dumnezeu, cu umilință, har și acceptăm limitele posibilităților noastre, atunci ne încredințăm infinitelor posibilități pe care ni le rezervă iubirea lui Dumnezeu. Astfel am putea rezista la tentația diabolică care ne face să credem că putem să ne mântuim și să mântuim lumea de unii singuri.

Pentru a depăși indiferența și pretențiile noastre de atotputernicie, aș vrea să le cer tuturor să trăiască acest timp al Postului Mare ca pe un parcurs de formare a inimii, cum a spus Benedict al XVI-lea în scrisoarea enciclică ”Deus caritas est” (nr. 31). A avea o inimă îndurătoare nu înseamnă să ai o inimă slabă. Cine vrea să fie îndurător, are nevoie de o inimă puternică, statornică, închisă isptitorilor, dar deschisă lui Dumnezeu. O inimă care se lasă pătrunsă de Duhul Sfânt și călăuzită pe căile iubirii care conduc la frații și surorile noastre. În fond, este o inimă săracă, ce cunoaște propriile limite și se implică pentru celălalt.

De aceea, dragi frați și surori, doresc să mă rog împreună cu voi lui Cristos în acest Post Mare: ”Fac cor nostrum secundum cor tuum” - ”Fă inima noastră asemenea cu inima ta!” (din Litania la Inima Preasfântă a lui Isus). Atunci vom avea o inimă puternică și îndurătoare, atentă și generoasă, care nu se închide în sine și nu cade în volbura globalizării indiferenței.

Cu această speranță, vă asigur de rugăciunea mea, astfel încât fiecare credincios și fiecare comunitate bisericească să parcurgă cu rodnicie itinerarul Postului Mare și vă cer să vă rugați pentru mine. Domnul să vă binecuvânteze și Maica Domnului să vă ocrotească”.

Din Vatican, 4 octombrie 2014, sărbătoarea Sfântului Francisc din Assisi.

Papa Francisc

Episcopul greco-catolic Virgil Bercea mizează pe culturalizare în problematica migrației romilor

Episcopul greco-catolic de Oradea, Virgil Bercea, a declarat miercuri, (18 februarie 2015) pentru AGERPRES, că problematica migrației romilor este una europeană, nu doar a României sau a Bisericii Catolice, un rol fundamental al Bisericii fiind încercarea de a-i scoate din situația în care este refuzată, la modul general, școala, educația, iar al Guvernului fiind asumarea numărului acestora.

”Problema noastră este faptul că nu ne asumăm ca și țară numărul exact al acestei comunități și să vorbim foarte clar. Guvernele noastre de-a lungul timpului au ocultat întotdeauna numărul Țiganilor. Pentru că dacă s-ar fi spus numărul real al Țiganilor, cu siguranță că programele europene pentru această comunitate, pentru dezvoltarea și promovarea ei, și mai ales în câmpul educațional, pe care eu îl consider fundamental, ar fi fost altele din partea Europei”, a declarat, pentru AGERPRES, episcopul Bercea, cu ocazia începerii lucrărilor din Conferința internațională „Migrația romilor: dileme și perspective ale Uniunii Europene”.

Episcopul a evidențiat că această întâlnire, ca și cea din aprilie, de la București, este ”un semnal” că noi, ca și țară, trebuie să ne asumăm problema cu mai multă responsabilitate, în fața Europei și față de noi înșine. ”Sunt ai noștri, ai Europei, pentru că suntem cetățeni europeni, și atunci trebuie să-i tratăm cu toții la același nivel”, a afirmat el.

La conferința internațională „Migrația romilor: dileme și perspective ale Uniunii Europene” sunt prezenți 61 de specialiști din șapte țări, fiind organizată, în perioada 18-20 februarie, la Hotel Continental din Oradea, de Asociația Caritas Eparhial împreună cu Episcopia Greco-Catolică de Oradea, sub patronajul Conferinței Episcopilor Catolici din România.

”Știm foarte bine că inclusiv celelalte Biserici se implică și își asumă aceste responsabilități. Noi, românii, știm că avem foarte mulți Țigani, așa cum ei înșiși se numesc, și care sunt în toate țările din Europa. Unele țări au greșit, părerea mea, că au făcut acele gheto-uri,

aș spune, campusuri, unde i-au adunat pe toți. Francezii au și ei Țiganii lor. Folosesc acest termen de Țigan, niciodată nu l-am considerat ca fiind un termen peiorativ sau de dispreț, din contră. Am discutat cu foarte mulți dintre dâșii, am unii prieteni care sunt foarte bine pregătiți și care spun că ei sunt Țigani, nu le este rușine”, a subliniat episcopul greco-catolic.

Biserica, afirmă înaltul ierarh, are un rol foarte important în a da un sens vieții acestor persoane care sunt aceiași fii ai lui Dumnezeu ca și toți ceilalți, în a le fi aproape, pentru că majoritatea sunt într-adevăr ființe greu încercate, dar mai cu seamă are un rol fundamental în a le crea cadrul educației.

”Dintotdeauna, Biserica a încercat să fie aproape, cu atât mai mult în zilele noastre, pentru că alături de faptul că sunt destul de excluși, a intervenit inclusiv migrația, care este un fenomen la nivel mondial și care nu doar pe ei, pe romi, ci pe toți ne poartă în toate părțile. Dar rolul fundamental al Bisericii stă în încercarea de a crea o anumită cultură și să-i scoată din această situație în care este refuzată, la modul general, școala, educația, culturalizarea”, a afirmat el.

Demersurile educative al Bisericii greco-catolice se cunosc din istorie, încă dinainte de 1948, iar după 1989 eforturile de educare au continuat în diverse forme și nivele. Astfel, mulți etnici romi au fost acceptați în aceste școli fără a ține cont de faptul că sunt romi sau de altă etnie, unii chiar au absolvit studiile în seminar, devenind preoți, celibi ori căsătoriți. Unii celebrează pentru comunitățile lor rome, alții celebrează pentru comunitățile de români și lumea nu-i refuză, dar sunt și unii care au studiat în străinătate și au rămas acolo lucrând ca și preoți.

Pe de altă parte, episcopul a mai menționat că este foarte important să se lucreze în comunități mici, în diverse localități, așa cum se practică și în bisericile romano-catolice, din Ardeal, Moldova sau București. O latură importantă a acestui domeniu mai este cea a ajutorului social, care este o altă coordonată fundamentală a bisericii.

”Nu este vorba doar de a le da un bănuț și a merge mai departe, a trece pe lângă ei și a nu-i privi. Înainte de toate, a-i da o mângâiere prin atenție, a-l asculta, a vedea care îi este problema fundamentală, și apoi, dacă este nevoie, îi dai și bănuțul respectiv. Dar dacă îi dăm doar bănuțul, îl considerăm pe cel de lângă noi, fie că e rom sau un sărac, îl considerăm un obiect. În momentul când l-am privit în ochi, cum spune și Sfântul Părinte Papa Francisc, repet, nu are importanță că e sărac, rom sau de altă etnie, în acel moment l-am considerat o ființă, o persoană umană, demnă de aprecierea și atenția noastră”, a mai spus episcopul Bercea. (...)

Elena Pașca: www.agerpres.ro

Ioan F. POP

Octavian Guțu sau cuvîntul (profesoral) care zidește

Spirit bonom, dar și exigent cu măsură, cu vorba caldă și umorul rafinat, profesorul Octavian Guțu nu lasă, dintr-o modestie funciară, să răzbată imediat anvergura și competența sa profundă în materie de literatură. Doar multele sale generații de elevi, colegi și apropiați cunosc pasiunea și orizontul comprehensiv al acestui împătimit de carte și distins dascăl pentru care cuvîntul (profesoral) este cel dintîi ziditor de destine.

L-am cunoscut tîrziu, din păcate, la Colegiul Național „Simion Bărnuțiu” din Șimleu Silvaniei, acolo unde a predat și predă cu rezultate remarcabile. Cu prilejul lansării unor cărți, am întîlnit un om cald, de o mansuetudine contagioasă, de o simplitate de care nu sînt în stare decît spiritele profunde, care m-a făcut instantaneu să regret că nu l-am avut profesor. (Îmi amintesc cu admirație - avînd chiar o întîlnire pe această temă - cîtă diligență punea în pregătirea unei eleve pentru olimpiada de literatură pe țară, de exigența și devotamentul pe care le mobiliza în slujba acestei cauze). Contaminat de spiritul universității clujene, care a dat nume mari învățămîntului și culturii, a devenit un ferment și un dinamizator al vieții școlare și culturale a micului burg în care trăiește. După cum a încercat să-și pună amprenta și viziunea pedagogică în anumite structuri instituționale, din poziția de director de liceu,

precum și din cea de inspector școlar general. Cu alte cuvinte, un om de catedră, un propovăduitor al cărții și un mentor cultural cum, din păcate, tot mai rar se întîlnesc în învățămîntul românesc. Unul care și-a revărsat talentul și vocația nu în pagini personale, ci în paginile nescrise ale sufletelor elevilor săi.

Gîndul că profesorul Octavian Guțu este încă la post, că elevii au șansa de a intra în tainele literaturii pe poarta deschisă de această personalitate distinctă a învățămîntului nostru, mă face să fiu mai liniștit și mai încrezător. Motiv pentru care îmi ridic cu reverență pălăria, urîndu-i *La mulți ani!*

Text preluat din *Caiete Silvane*, nr.121, 2015

Revista „Muguri de lumină”

În sala festivă a Liceului Greco Catolic „Iuliu Maniu” a avut loc un moment de sărbătoare. Au luat cuvîntul părintele Dragoș Alexandru, directorul Liceului, doamna director adjunct Mureșan Rodica, iar doamna profesoară de istorie Florentina Barta a vorbit elevilor despre figura lui Iuliu Maniu. Din partea Bibliotecii Județene „Gheorghe Șincai” din Oradea, a luat cuvîntul doamna Mariana Barna, șef serviciu comunicare colecții.

Acest eveniment a cinstit memoria lui Iuliu Maniu și „mugurii” au început să crească în cel de-al doilea număr al revistei „Muguri de lumină”.

Paginile acestei reviste au fost realizate de grupele de grădiniță și de către elevii claselor Step by Step ale Liceului nostru. Acest număr continuă șirul aparițiilor publicate și mult așteptate de copii, părinți și profesori.

Ca sursă de inspirație pune în valoare creațiile literare, artistice și activitățile fiecărei clase în parte, cu emoții, bucurii și talent. În paginile acestei reviste pot fi descoperite rebus-uri, poezii, povestioare,

legende, jocuri.

Revista este o reușită a muncii colective. Cei peste 330 de elevi au recitat, au cântat și s-au bucurat, au primit îndemnuri.

Un copil educat rămîne în credință și în neînmurita lumină creștină, care îl poate face fericit, îl învață să iubească și să dăruiască. Îl ajută să trăiască-n armonie, în lumea copilăriei și a omeniei.

Mariana LUCACI

„Martori și martiri din temnițele comuniste” *

Preocuparea mea legată de trecutul Bisericii și a neamului românesc de pe aceste meleaguri s-a întâlnit într-o frumoasă zi de primăvară, cu o carte memorialistică dedicată celei mai tulburătoare perioade din istoria recentă a României și anume perioada comunistă: Cornel Onaca „Martori și martiri din temnițele comuniste”, lucrare apărută la Oradea în anul 2000.

De la citirea pe îndelete a cărții – în căutarea de date despre cei prigoniți (preoții greco-catolici din eparhia de Oradea) și prigonitori (comuniști și securiști) - până la întâlnirea cu dl. Onaca, o mărturie vie a acelor vremuri, nu a fost decât un pas, realizat tot la o lansare de carte, în același loc al urbei de pe Criș unde ne aflăm și astăzi.

Când l-am abordat și i-am spus că scriu despre istoria Bisericii Greco-Catolice din perioada comunistă, mi-a răspuns cald, cu un zâmbet care iradia bucurie și pace, dorind parcă să-mi împărtășească deja momentele petrecute în anii tinereții cu „eroii” despre care eu scriam. O mână întinsă, o privire senină și o îmbrățișare părintească ne-a adus apoi la aceeași masă de scris, masă care prin simbolistica sa creștină reprezintă comuniunea dintre oameni și Dumnezeu, un altar al hranei sufletești și trupesti.

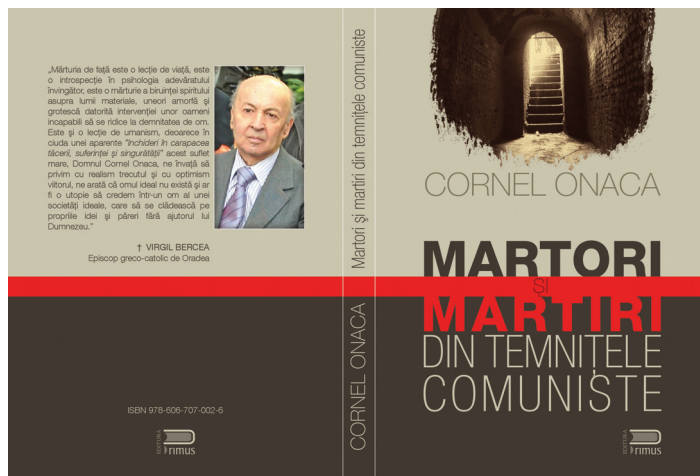
Și această masă de scris - făcută expres pentru punerea într-o formulă nouă a cărții domniei sale – a dat astăzi rod pentru întreaga urbe orădeană și pentru toată România.

Doamnelor, domnilor,

Nu avem în față o înșiruire de date și evenimente făcută dintr-o perspectivă strict analitică a științei, ci o lecție de istorie vie pe care autorul, la cei 83 de ani, vine și o readuce în prezent tocmai pentru a marca pe „harta” istoriei noastre dictonul latin, al simțămintelor sale „Cine a suferit nu uită!” scris de înțeleptul Cicero!

Cartea de față este, pe de o parte, un jurnal al creștinului Cornel Onaca, tânărul care în anii în care ar fi trebuit să „colinde” munții și văile patriei noastre, a ales în cunoștință de cauză, dar fără voia lui, să intre în catacombele temnițelor și lagărelor de muncă din sistemul concentraționar românesc (Oradea, Cluj, Ghencea, Jilava, Canalul Dunăre Marea Neagră, Poarta Albă, Baia Sprie, Căvnic, Satu Mare, Ocnele Mari, Timișoara). Și a făcut acest lucru pentru că valorile sădite în familie și în Biserică au fost mai puternice decât simțămintele trupesti care-l chemau la o viață mai ușoară. Din această perspectivă Cornel Onaca este omul și creștinul din fiecare din noi, este un „Alter Christus” pentru că alegerea sa de a nu-și trăda prietenii, confirmă în fapt cuvintele Mântuitorului: „Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi” (Ioan, 15, 12-13).

Această „drumeție” spirituală a lui Cornel Onaca a fost susținută constant, prin grija Providenței, care nu

l-a uitat niciodată, de oamenii pe care i-a întâlnit și care, în spirit creștin l-au susținut prin rugăciune și sfat. Celula a fost Biserica lui Cornel Onaca unde, Dumnezeu i-a trimis pe mesagerii Lui: un teolog romano-catolic maghiar l-a învățat să facă „Rozarul” în limba latină; preotul ortodox Teodor Codilă din Toboliu i-a vorbit despre cinste și adevăr, despre credința și iubirea de oameni; călugărul greco-catolic Ioan Rață i-a încredințat gânduri despre Iuliu Maniu; preotul romano-catolic Ioan Butnaru i-a fost model, învățându-l pacea, prietenia, bunăvoința, iertarea; Otto Farenkopf, iezuit și Nicolae Pura, fost rector al Academiei Teologice Greco-Catolice din Cluj, i-au modelat cunoștințele religioase, întărindu-l în credința și existența lui Dumnezeu; lotul preoților greco-catolici de la Oradea (Episcop Iuliu Hirțea, Gavril Stan, Vasile Hossu, Virgil Maxim) l-au îndreptat definitiv spre practicarea unui creștinism autentic.

Pe de altă parte, cartea este un izvor de istorie contemporană foarte bun care portretizează în scopul restituției documentare oameni și întâmplări din veacul „roșu” în care delațiunea, minciuna și spaima au pus stăpânire pe întreaga societate românească, marcată și astăzi de o moștenire de care cu greu ne putem debara. Și această portretizare îi readuce în prezent pe cei cu care fusese arestat. Nici prigonitorii nu sunt lăsați la o parte, dl. Onaca descriind cu lux de amănunte cadrele Securității din Oradea care l-au anchetat.

Astăzi, domnul Cornel Onaca ne încredințează această carte ca „testament”, îndemnându-ne ca întâmplările trăite de dânsul să ne deschidă ochii spre adevărul trăit în perioada în care întreaga Românie a intrat în închisori și lagăre, pentru a renaște apoi, din propria cenușă, la fel ca pasărea Phoenix!

„Martori și martiri din temnițele comuniste” cinstea cui te-a scris, și laudă lui Dumnezeu pentru toate!

Silviu SANA

* Cuvânt la lansarea de carte „Martori și martiri din temnițele comuniste”, autor Cornel Onaca, Edit. Primus, 2014, în data de 15 decembrie orele 17.00 în Sala mare a Primăriei Oradea.

A început școala românească la Londra

Duminică, 8 februarie 2015 a început vizibil, cu prunci și cu lecții, un proiect la care s-a lucrat de multă vreme: Școala Românească de pe lângă Misiunea Română Unită din Anglia, comunitatea „Bunavestire” din Londra.

Sub coordonarea părintelui Eduard Fărtan, profesoare responsabile sunt două persoane minunate, dedicate și entuziaste: Anamaria Ardel și Raluca Deaș, licențiate în pedagogie și științe ale educației și, respectiv, filologie.

Alături de ele vor exista mereu câte două mămici care se vor ocupa de buna îngrijire a copiilor.

Școala se adresează copiilor cu vârste între 4 și 10 ani și va fi structurată în două grupe: Abecedarul Credinței și Pregătire la Prima Sfântă Mărturisire cu Împărtășanie Solemnă.

Școala își propune să promoveze atât credința creștină cât și valorile culturale românești, aici, departe de țară prin învățătură, cântece, jocuri, desen, arte plastice.

Sunteți bineveniți alături de copii dumneavoa-

tră în fiecare duminică de la orele 12:00 la Biserica Bunavestire, Bethell Avenue E16 4JU, Canning Town London.

Pentru informații și contact: 07405 035 129 și 07460 977 998. Dr. Sergiu Barna Prim Epitrop al Misiunii Române Unite din Londra

Misiunea Română Unită din Londra

Parteneriat național

Elevii și profesorii Școlii Gimnaziale „Iuliu Maniu” din Bădăcin, împreună cu Școala Gimnazială Nr. 1 Pericei, au realizat un parteneriat cu Școala Gimnazială Valcău de Jos (Sălaj), Liceul Teologic „Iuliu Maniu” din Oradea (Bihor), Școala Generală cu clasele I-VIII din Ieud (Maramureș) și Parohia Greco-Catolică Bădăcin (Sălaj), care a avut ca obiectiv cunoașterea marelui om politic Iuliu Maniu și aprofundarea cunoștințelor de religie, istorie și literatură.

Marți, 27 ianuarie, elevii Liceului Teologic „Iuliu Maniu” din Oradea l-au comemorat pe patronul lor spiritual, Iuliu Maniu, prilej cu care profesorii au organizat un Simpozion Național în cadrul căruia s-au rememorat anii în care Iuliu Maniu a contribuit la ideea de unitate națională. Pentru început, a fost invitat să le vorbească elevilor, cadrelor didactice, părinților și tuturor celor prezenți, preotul Cristian Borz din Parohia Bădăcin, care a realizat o sinteză a vieții și activității marelui om politic, vorbind despre familia în care s-a născut, despre unchiul lui Simion Bărnuțiu, despre bunicul său Demetriu Coroianu, despre studiile făcute la Blaj, Cluj și Viena și, nu în ultimul rând, despre nenumăratele vizite pe care le făcea la Bădăcin. Totodată, preotul a punctat marea contribuție pe care Maniu a avut-o în realizarea Marii Uniri de la 1918. Mai apoi a vorbit și despre viața morală și actele de caritate pe care le realiza Maniu, precum și despre momentul morții în temnița de la Sighet.

Directorul Școlii Doctorale de la Universitatea din Oradea, Ion Zainea, le-a vorbit celor prezenți des-

pre prietenia dintre Iuliu Maniu și orădeanul Aurel Lazăr, amândoi luptători pentru drepturile românilor din Transilvania.

Spre finalul simpozionului, elevii clasei a XI-a au pus în scenă o dramatizare a vieții și a activității lui Iuliu Maniu, iar în încheiere au intonat „Imnul lui Iuliu Maniu”, compus de Ioan Pop din Bădăcin.

Coordonatorii acestui Parteneriat Național, Maria Borz, Anca Sabău, Cecilia Markuș, Paula Băliban, Maria Ilea, Liviu Ilea și pr. Cristian Borz, au realizat pe tot parcursul anului școlar mai multe activități specifice între instituțiile partenere, având ca și obiective cunoașterea personalității lui Iuliu Maniu și a rolului pe care acesta l-a avut în realizarea Marii Uniri, sensibilizarea elevilor față de actul educativ, prin dezvoltarea gustului estetic, artistic și tradițional, sădirea credinței în sufletele lor, precum și a puterii de a lupta pentru adevăr și dreptate.

Ioana GALE: www.salajulpursisimplu.ro

Iuliu Maniu „a stat cu satul la masă”

Și în acest an, marele om politic Iuliu Maniu, a fost pe buzele și în gândul celor prezenți la evenimentul de comemorare de la Bădăcin. Cu toții ne-am amintit de marea personalitate sălăjeană care a marcat un capitol important al istoriei țării noastre. El, Sfinxul, a adunat, ca în fiecare an, un număr mare de oameni în jurul amintirii lui. Cel care a fost cel mai de temut adversar politic, datorită verticalității și rigorii de care a dat dovadă pe parcursul celor 56 de ani de carieră politică, acum, într-un moment destul de îndepărtat de la moartea lui, dar totuși, existent, este respectat, iar în fața realizărilor lui se apleacă cei mai înalți urmași vrednici ai lui, atât oameni politici și oficialități, cât și oameni simpli care înțeleg, poate, cel mai bine, ce a fost cu adevărat Maniu, neavând filtre inoculate.

Toată activitatea de ieri, 8 februarie, a pornit cu celebrarea sfintei liturghii, amintind de modelul pe care ni l-a lăsat Maniu, nouă, tuturor – un model de om drept, care a lăsat normele moralei creștine să-i ghideze cei 80 de viață. Slujba a deschis sufletele celor prezenți pentru a putea pătrunde acolo, în locul în care Iuliu Maniu a simțit dragostea pentru țară. Preoții care au oficiat au fost Vicarul Foraneu al Silvaniei, Gheorghe Țurcaș, parohul din Bădăcin, Cristian Borz, și preotul Marius Crișan. După liturghie, a fost ridicat un parastas în memoria Sfinxului, care, din nou, i-a adunat pe toți în jurul flăcării care a ars atât de puternic în sufletul lui Maniu, atunci când a fost închis și torturat în temnițele comuniste.

„Cerne, Doamne, liniștea uitării peste nesfârșita suferință”

După acest moment emoționant, am coborât în locul în care este conservată o parte din viața marelui om politic, și anume muzeul de la demisolul bisericii. Obiectele lui și toată istoria expusă pe pereții muzeului au fost martorele unui simpozion la care au luat parte oameni de seamă, dar și simpli săteni. Aici, au transmis mesajele lor Directorul Executiv al Fundației „Corneliu Coposu”, Ion-Andrei Gherasim, monograful familiei Coposu, Marin Pop, fostul paroh Greco-Catolic al Bădăcinului, Gheorghe Țurcaș, primarul orașului Șimleu, Septimiu Țurcaș, străstrănepoata lui Iuliu Maniu, Livia Boilă, iar gazda, care a și moderat întregul moment, a fost preotul paroh Cristian Borz. La finele simpozionului, celor prezenți li s-a oferit un prilej prin care să mediteze la versurile cântecului „Rugă” compus de Corneliu Coposu, continuatorul lui Iuliu Maniu. Acest cântec exprimă suferința imprimată și resemnarea că Dumnezeu va așterne pacea peste „ogorul năpădit de ură”.

Chiar și vremea a cernut lacrimile sale albe pentru cel care a murit izolat, într-o celulă rece. Loviți pe fețe de biciul rece al vremii, ne-am întrepătat pașii spre Căminul Cultural din sat, într-o stare de melancolie și zbucium interior. Acolo, ne-am așezat cu toții la masă, urmând să asistăm la un program artistic susținut de

corul din Bădăcin, grupul folk și clubul elevilor din Șimleu Silvaniei. Înaintea programului artistic, a urcat pe scenă copreședintele Alianței

pentru Restaurarea Monarhiei, Marilena Rotaru, și președintele Alianței Civice din România, Constantin Marțian, fiecare ținând un scurt discurs. A urmat, mai apoi, prezentarea proiectului de reabilitare a Casei Memoriale „Iuliu Maniu”, care se află într-o stare avansată de degradare. Acest ultim moment a adus tăcere în sală și o licărire de speranță că poate, cândva, cumva, vom putea să salvăm o istorie în degradare.

Bădăcin, un loc atât de sfânt al acestui neam, dar din păcate atât de uitat

„Eu am venit cu sufletul deschis, pentru mine, ziua de ieri este una dintre cele mai importante din viața mea, pentru simplul motiv că am participat la manifestările de la Bădăcin, un loc atât de sfânt al acestui neam, dar din păcate atât de uitat. Când spun uitat, mă gândesc la faptul că nu numai eu, cred că fiecare român are datoria morală să facă tot posibilul, așa cum se spunea la un moment dat „Donăți un leu pentru Ateneu!”, să doneze fiecare ceva din puținul pe care îl are, pentru ca această casă care este într-o stare avansată de degradare, a marelui Iuliu Maniu, să fie refăcută așa cum își dorește acest inimos părinte Cristian Borz, de atâta timp. Am plecat cu speranța de acolo că Dumnezeu ne va ajuta să refacem casa, cu toții, și aici nu mai contează că suntem țărâniști, liberali sau din alte partide.

Aici contează să ne gândim că Maniu a făcut România Mare, că a fost de trei ori prim-ministru al acestei țări și că tot ce a făcut el cu modestie, a făcut pentru poporul său, și datoria noastră, a tuturor, este să lăsăm disputele și să ne gândim că există un loc în România care merită toată atenția noastră, prin această donație pe care trebuie să o facem fiecare. Faptul că am văzut foarte mulți tineri la Bădăcin, care l-au omagiat pe Iuliu Maniu, n-a fost decât o speranță că generația tinerilor nu este cea care acum este atât de hulită, pentru că generația elitei noastre vine de la sat. Și dacă de la sat am putea să construim, ar fi extraordinar. (...) Județul Sălaj, pentru mine este un loc aparte (...) care a dat naștere unor iluștri oameni (...), întotdeauna voi veni cu mare în drag în acest județ, întotdeauna mă voi pleca în fața jertfei înaintașilor noștri (...)”, a declarat Directorul Executiv al Fundației „Corneliu Coposu”, Ion-Andrei Gherasim.

Ioana GALE: www.salajulpursisimplu.ro

Ioan DĂRĂBĂNEANU

PASTILA CREDINȚEI

(VI)

7. BĂTRÂNEȚEA, SIESTA VIEȚII

1. Bătrânețea, siesta binecuvântată a credinciosului. Un bătrân, trecut de mult de vârsta psalmistului (93 de ani), este întrebat de un medic: *“Domnu-le învățător de ce credeți că trăiți d-voastră așa de mult?”*. Răspunsul a fost următorul: *“Eu cred că Bunul Dumnezeu socotește că încă nu sunt pregătit îndeajuns pentru Marea Întâlnire”*. Un răspuns plin de modestie creștină, admirat de cei care l-au recepționat, fiind și ei credincioși practicanți. Un răspuns care refuza numeroasele răspunsuri de conveniență: *“așa vrea Dumnezeu”* ori *“nu mi s-au terminat anii”* etc. Răspunsul învățătorului era departe și de șugubățul țăran care spunea: *“cred că Dumnezeu când o controlat catastifele cu viețile oamenilor, o aruncat din greșeală catastiful în care este numele meu în fundul podeiului. Așa că eu trăiesc până o găsi iară catastiful meu”*. Oare cum se pregătea bătrânul învățător de *“Marea Întâlnire”*? Își petrecea nopțile zdrențuite de insomnii, citind rugăciuni, în picioare la marginea patului, deoarece *“rugăciunea de noapte este mai bine primită de Dumnezeu”*; mergea, târându-și pașii reblejiți, împreună cu nora și nepotul, în fiecare Duminică la Biserică. Tânjea după Sfânta Liturghie, chiar și când nu era duminică, dovadă că într-o zi din cursul săptămânii, la 90 de ani, înfrunța o ploaie cu rafale de vânt, crezând cu mintea lui scurt-circuitată de legături neuronale perturbate periodic, că este Duminică. Bătrânețea acestei sieste binecuvântate de Dumnezeu, s-a terminat, în momentul plecării spre Marea Întâlnire (94 de ani și patru luni) șoptindu-i preotului care îi dădea deslegarea: *“părinte să fie o singură biserică și să se numească Biserica Iubirii”*.

2. Bătrânețea, siestă dureroasă a vieții. Pentru foarte mulți oameni, *“bătrânețea nu vine cu flori”*. Siesta vieții lor, este linsă sau mușcată nemilos de numeroase reumatisme, populată de groaznice boli degenerative, accidente vasculare, demențe senile transformându-i în ceea ce poetul numea *“regretabila povară”*. Povară pentru sine, povară pentru cei din jur. Raportările bătrânilor la această situație este cât se poate de diversă. Un bătrân de 92 de ani își jalește în fiecare dimineață durerile reumatismale de spate, mâini, picioare cu toate că la viața lui a fost un om harnic, puternic, aviator erou în război. Își dorește sfârșitul, invocându-l mereu. Celălalt bătrân (94 de ani) spunea fiului său, cu câteva zile înainte de a muri, că el crede că acesta (fiul său) a făcut ceva rău în tinerețea lui. Întrebat de ce crede acest lucru, bătrânul a răspuns: *“altfel nu-mi explic de ce Bunul Dumnezeu te-a pedepsit să ai grijă de un neghiob bătrân ca mine”*.

Un alt bătrân – același despre care s-a vorbit mai înainte, dimineața, când de-abia se mișca, răspundea la întrebarea *“cum ești, bunule?”* cu repetata expresie *“din ce în ce mai bine”*. Un altul, trecut puțin peste vârsta psalmistului, tocmai diagnosticat cu cancer, răspunde la această întrebare tot în registru optimist *“ar putea fi și mai rău”*. O bătrână de 87 de ani ținută la pat luni de zile, hrănită cu lingurița, rabdă cu stoicism escarele dureroase, le spune celor care o îngrijesc de zeci de ori pe zi *“ești un scump, mulțumesc”*. Ca să-și învingă durerile încerca să cânte, spre îmbărbătare *“Treceți batalioane române Carpații”*, își făcea mereu cruce și rostea - probabil în gând - rugăciuni. Deci pentru unii bătrânețea este o siestă dureroasă, iar pentru cei credincioși o siestă binecuvântată.

3. Bătrânețea, siesta liniștită a vieții. Sunt însă și oameni pentru care această siestă, este ca lumina înserării, molcomă clipind pe jumătate. Un bătrân trecut de 90 de ani, același, despre care s-a vorbit întâi, își umplea ziua citind tot felul de cărți, tot ce-i cădea în mână (înainte de a muri cu două săptămâni, citea o gramatică din anul 1928), ori scriindu-și memoriile, ori lipind și completând cărți vechi deteriorate, recita nepoților poezii din George Coșbuc ori Vasile Militaru. Cerea familiei să nu-l bage în șomaj, când era suspendat de la serviciul lui de *“spălat vasele”*. Sunt apoi bătrânii colecționari de timbre. Un bunic din Cluj întocmea albume filatelice pentru copii și nepoții săi. Cât de împlinită este siesta - bătrânețea - celor care însoțesc nepoții la grădinițe și parcuri, sau chiar cresc pruncii în absența fortuită a părinților.

Ce liniștită este bătrânețea celor împăcați cu soarta. Un bătrân care a trăit în jur de 90 de ani întrebat fiind despre cum se simte, răspundea calm, pătruns de pacea sfințeniei: *“o să-ți spun cum mă simt diseară”*. Ascultând îndemnul Evanghelistului Matei, de a nu ne îngrijora de ziua de mâine, acest venerabil nu se îngrijora de ceasurile următoare. Aștepta, făptuind, înserarea poate pentru a spune, împreună cu Evanghelistul Matei *“ajunge zilei necazul ei”*.

4. Bătrânețea lipsită de siesta vieții. Este cazul *“copacilor care mor în picioare”*. Bătrâni ce se întâlnesc cu 80 și chiar 90 de ani, refuză siesta sau o ignoră, ori sunt nevoiți să renunțe la ea.

Un bătrân care și-a petrecut 18 ani din viață în temnițele comuniste și-n prizonierat, la 88 de ani desfășura o activitate normală în domenii diferite: gospodărirea casei, pictură, exlibris, mersul pe bicicletă, schi. A fost unul dintre *“copacii care mor în picioare”*.

(continuare în pag. 11)

Întâlnirea persoanelor consacrate din dieceza de Oradea

Cea de-a XIX-a Zi Mondială a Persoanelor Consacrate a fost sărbătorită în dieceza de Oradea, sâmbătă, 31 ianuarie 2015.

La această întâlnire au participat atât persoanele consacrate din Eparhia greco-catolică de Oradea cât și cele romano-catolice din aceeași dieceză, fiind găzduite de Mănăstirea franciscană „Maica Domnului” din cadrul Episcopiei Greco-Catolice. Prezența activă a celor doi episcopi, PSS Virgil Bercea și PSS László Böcskei, pe parcursul întregului program, a înnobilit această sărbătoare.

Programul a debutat la ora 10.00 cu Sfânta Liturghie arhierască precedată de o procesiune cu lumânările aprinse, simbol al luminii care, călugări și călugărițele trebuie să fie în lume. La această Liturghie au participat și seminariștii greco-catolici din Oradea precum și credincioși, liturghia fiind animată de tinerii de la Mănăstirea „Maica Domnului”.

În cuvântul său de învățătură Preasfințitul Virgil Bercea a vorbit despre persoanele consacrate ca „mărturisitori ai bucuriei”, ca „lucrători aleși și trimiși în biserică și în lume, lucrători ai bucuriei, deci ai Evangheliei pentru zilele noastre”. Domnul alege și astăzi lucrători pentru a trezi conștiințele adormite. Călugării și călugărițele sunt aleși pentru a fi profeți în Biserică și în același timp pentru a fi speranța acestei lumi.

Înainte de binecuvântarea finală Preasfințitul László Böcskei a împărtășit câteva gânduri frumoase făcând o asemănare între persoana consacrată și „dedicația semănătorului” din pilda semănătorului sau cu bobul de muștar care simbolizează „discreția activității, a trăirii unei persoane consacrate”. Această întâlnire a persoanelor consacrate poate să fie un prilej pentru a rămâne împreună cu Isus (Mc 6, 30-31) și a lăsa să le explice El (precum le explica apostolilor parabolele), de ce este așa frumoasă chemarea la viața consacrată, de ce este frumoasă slujirea lor, chiar dacă nu întot-

deauna este ușoară; de ce este nevoie de slujirea lor în lumea aceasta și de ce trebuie să se dăruiască cu tot sufletul și disponibilitatea chemării pe care au simțit-o și căreia i s-au dăruit o dată, însă pentru totdeauna.

După terminarea Sfintei Liturghii Părintele Mihai Vătămănelu OFMConv. a făcut o prezentare în Power Point a importanței vieții consacrate pentru Biserică arătând celor prezenți și unele mărturii semnificative ale unor consacrați din zilele noastre.

Nu putea să lipsească fotografia de grup, după care, toți preoții și persoanele consacrate au fost invitate în sala de conferințe a Mănăstirii franciscane unde Sora Ligia Man a susținut meditația „Maria, modelul vieții consacrate”.

Masa de prânz care a urmat a fost încă un prilej de comuniune, de împărtășire și de cunoaștere reciprocă.

Întâlnirea diecezană a persoanelor consacrate s-a încheiat în cursul după-amiezii, cu un moment de fraternitate, de destindere și voie bună pregătit de fiecare comunitate.

Mulțumim bunului Dumnezeu pentru această întâlnire, celor doi episcopi, organizatorilor și tuturor celor prezenți deoarece aceasta a fost un prilej de bucurie, iubire și de încurajare reciprocă.

Surorile Sfintei Inimi a lui Isus - Zalău

(urmare din pag. 10)

5. Bătrânețea – siesta jalnică a unei vieți. Bătrânii singuratici, sau nu, căzuți în patima alcoolului. Bătrânii marginalizați de familie și societate, părăsiți pe stradă ori în aziluri de săraci. Bătrânii cătrâniți psihic, arțăgoși, violenți. Sunt cei care au parte de o siestă jalnică a vieții.

Folosind metafora „bătrânețea – siesta unei

vieți” am ocolit teoretizări, concept psihologice și sociale, pentru a prezenta realități concrete din jurul nostrum. Autorul acestor rânduri cunoscând personajele prezentate, ajunge la o concluzie certă. Bătrânețea este o siestă liniștită, împlinită mai ales pentru cei care se întâlnesc cu Dumnezeu în rugăciuni și în Biserică - Casa Domnului.

(va urma)

Săptămâna de rugăciune pentru unitatea creștinilor

Acesta este al patrulea an de când în comuna Curtuiuşeni se organizează Săptămâna de rugăciune pentru Unitatea Creștinilor.

Enoriașii români, maghiari au primit binecuvântările, au ascultat textele din Sfânta Scriptură alese de preoți spre a fi citite, au urmărit cuvintele de învățătură și s-au rugat, fiecare în limba proprie, pentru pacea lumii și pentru unirea tuturor bisericilor creștine pentru a fi „o turmă și un păstor.”

Anul acesta, la Curtuiuşeni, celebrările ecumenice au început la biserica ortodoxă, urmate, apoi, de întâlnirile în biserica romano-catolică, greco-catolică și, la urmă, în cea reformată.

Această apă din diferite surse simbolizează unitatea care, deși incompletă și ascunsă ochilor noștri, există deja între noi.

Pr. Alexandru CERVID

Expoziția Smigelschi și Catedrala, 110 ani de la pictare

Asociația culturală „pictor Octavian Smigelschi” în colaborare cu Muzeul Național Brukenthal, Complexul Național Muzeal ASTRA, Biblioteca Județeană ASTRA și Episcopia Română unită cu Roma - Greco-Catolică Oradea au vernisat miercuri 28 ianuarie 2018, ora 18.00, în Sala festivă din corpul A al Bibliotecii Județene ASTRA din Sibiu expoziția „SMIGELSCHI ȘI CATEDRALA, 110 ani de la pictare”.

Expoziția s-a aflat sub egida Institutului Cultural Român și a avut ca parteneri: Consiliul Județean Sibiu, Mitropolia Ardealului, Episcopia Tulcii, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Asociațiunea ASTRA Sibiu, Ziarul „Cultura”, Ziarul Tribuna, Ziarul Lumina, TV Eveniment Sibiu, Agenția de presă Basilica, Capital Cultural, Sibiu 100% și Sibiul.ro.

Expoziția și-a propus să invite vizitatorul în lumea spațiului sacru – al sfinților pictați cu multă migală de artistul unit Octavian Smigelschi, în lumea începutului de secol XX din vechiul burg al Sibiu, cu oameni și locuri, cu trainice realizări așa cum este și Catedrala Mitropolitană din Sibiu.

Expoziția a reunit monumentalele cartoane realizate în anul 1903 de pictorul sibian Octavian Smigelschi pentru Catedrala Mitropolitană din Sibiu, documente originale semnate de pictor, mitropolitul Ioan Meșianu și Elie Miron Cristea, fotografii de epocă in-

dite, cărți publicate în decursul vremii despre Catedrala sibiană și pictorul Octavian Smigelschi cât și costume populare din colecția etnografică Marius Matei din Timișoara.

În cadrul vernisajului au fost lansate cartea curatorială expoziției Chituță Alexandru Constantin, „Smigelschi și Catedrala, în documente inedite din arhiva Mitropoliei Ardealului, Ed. Astra Museum, Sibiu, 2014 cât și primul album dedicat lui Octavian Smigelschi, tipărit în condiții grafice deosebite, ce reunește o mare parte din creația laică și religioasă a pictorului.

Expoziția a fost deschisă până în data de 20 februarie 2015, putând fi vizitată zilnic de luni până vineri între orele 8-16.

Întâlnirea eparhială a familiilor

Dragii mei,

„Viitoarea evanghelizare depinde în mare parte de Biserica domestică”, spunea Sfântul Papă Ioan Paul al II-lea, iar Exortația apostolică Familiaris consortio (49) afirmă: „Familia creștină este inclusă în așa măsură în misterul Bisericii, încât ia parte, în felul ei, la misiunea de mântuire proprie Bisericii.

În plus, între 4 și 25 octombrie 2015 a va avea loc la Roma cea de-a XIV-a Adunare Generală Ordinară a Sinodului Episcopilor, convocat de Papa Francisc, pe tema Vocația și misiunea familiei în Biserică și în lume.

Atunci când o familie trăiește unitatea și comuniunea, devine o răspânditoare a comuniunii Sfintei Treimi și a legământului dintre Cristos și Biserică, a cărui imagine ea este.

Ținând cont de acestea, împreună cu părintele Mihai Tegzeș și cu părintele Mihai Vătămănelu, am dorit pentru Eparhia noastră o întâlnire a familiilor. Prin

urmare, vă invităm la întâlnirea Eparhială a Familiilor care va avea loc la Mănăstirea Maica Domnului din Oradea, **duminică 22 martie 2015.**

Ne dorim ca această primă întâlnire a familiilor din Eparhia de Oradea să fie un prilej de comuniune și de har în Domnul.

+ Virgil BERCEA

Papa Francisc: creștinii copti uciși, “Mărturia care strigă”

“Sângele fraților noștri creștini este o mărturie care strigă. Nu contează că sunt catolici, ortodocși, copti, luterani: sunt creștini! Și sângele îi același. Sângele îl mărturisește pe Cristos”.

Astfel Papa Francisc, primindu-l ieri pe John P. Chalmers, reprezentantul Bisericii Reformate din Scoția, și-a exprima durerea sa pentru moartea celor 21 de creștini copti egipteni uciși de către jehadiștii statului islamic. “Spuneau doar: Isuse ajută-mă. Au fost asasinați pentru simplul fapt de a fi creștini”, a amintit Papa Francisc.

“Amintind acești frați care au murit pentru faptul de a-L mărturisi pe Cristos, cer să încurajez pe unul și altul să meargă înainte cu acest ecumenism, care încurajează ecumenismul sângelui. Martirii sunt ai tuturor creștinilor”.

Biroul de presă: www.agensir.it

Papa Francisc salută Episcopii din Ucraina

“Port în inimă aceeași dorință și mă unesc rugăciunii voastre, pentru ca cât mai rapid să vină pacea în patria voastră”. Este salutul Papei Francisc adresat episcopilor din Ucraina, aflați la Roma pentru vizita “ad limina” și prezenți astăzi în Piața San Pietro alături de pelerinii diverselor eparhii ale lor.

“Fraților și surorilor, știu că printre multe intenții pe care le aduceți la mormintele Apostolilor, este și aceea de a cere pacea în Ucraina, sunt vorbele Papei care le-a transmis salutul și în limba ucraineană. Port în inimă aceeași dorință și mă unesc rugăciunii voastre, pentru ca cât mai repede să vină pacea în patria voastră. Dumnezeu să vă binecuvânteze”.

Biroul de presă: www.agensir.it

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2015

MARTIE

Universală: Pentru ca aceia care sunt angajați în cercetarea științifică să se pună în slujba binelui integral al persoanei umane.

Pentru evanghelizare: Pentru ca să fie tot mai mult recunoscută contribuția proprie a femeii la viața Bisericii.

Ioan MĂGHERUȘAN

CĂSĂTORIA, ÎNTÂLNIRE CU VIAȚA

Căsătoria este legământul prin care un bărbat și o femeie formează împreună o comunitate intimă de viață și de iubire, rânduit prin însăși natura sa spre binele soților, precum și spre nașterea și educarea copiilor. Dumnezeu-Tatăl este întemeietorul Căsătoriei, iar Isus Cristos a binecuvântat-o la nunta din Cana și a ridicat-o la demnitatea de sacrament al Bisericii. „Sfânta Scriptură se deschide cu episodul creării bărbatului și femeii după chipul și asemănarea lui Dumnezeu (Gn.1,26-27) și se încheie cu viziunea «nunții Mielului» (Ap.9,7-9). De la un capăt la altul, Scriptura vorbește despre căsătorie și despre «misterul» ei, despre întemeierea ei și despre sensul pe care Dumnezeu i l-a dat, despre originea și despre scopul ei, despre diferitele sale realizări pe tot parcursul istoriei mântuirii, despre greutățile izvorâte din păcat și despre reînnoirea sa «în Domnul» (1Co.7,39), în noul legământ dintre Cristos și Biserică”. (1)

Trăsăturile fundamentale ale Căsătoriei sunt unitatea și indisolubilitatea între cei botezați. Din actul uman prin care soții se dăruiesc și se primesc unul pe altul, se naște și în fața societății o instituție stabilă, de orânduire divină. Această legătură sfântă, care are în vedere, atât binele soților și al copiilor, cât și al societății este născută din izvorul divin al dragostei și constituită după modelul unirii dintre Cristos și Biserică. Isus Cristos iese în întâmpinarea soților creștini cu Sacramentul Căsătoriei. Comuniunea conjugală este ca un cadou reciproc între două persoane. Este o uniune intimă pentru binele soților și al copiilor și impune fidelitatea reciprocă a soților bazată pe iubire și pe unitatea indestructibilă dintre ei.

Isus a iubit Biserica și S-a dat pe Sine pentru ea, iar soții, prin dăruire reciprocă, consolidează familia. Iubirea conjugală este călăuzită și îmbogățită de puterea răscumpărătoare a lui Cristos și de acțiunea mântuitoare a Bisericii, pentru ca soții să fie ajutați și încurajați în misiunea lor sublimă de tată și mamă. Prin Jertfa mântuitoare a lui Isus, omul este conectat la viața veșnică și i se cere să se unească cu El și cu întreaga creație pentru a preamări pe Dumnezeu. *Iubirea* este virtutea teologică fundamentală și liantul familiei.

Iubirea nu poate fi separată de viață pentru că se manifestă în viață și prin viață ca urmare a raportării ei la Dumnezeu și la aproapele. Prima familie a fost constituită din Adam și Eva. „*Și a pus Adam femeii sale numele de Eva, adică viață, pentru că ea era să fie mama tuturor celor vii*” (Gn. 3,20). În cadrul familiei, femeia zămislește și este purtătoarea vieții, bărbatul apără viața și iubirea, iar copiii sunt rodul iubirii conjugale și contribuie, în felul lor, la sfințirea părinților fiind darul cel mai prețios al Căsătoriei. Familia este celula de bază a societății, sanctuarul vieții și iubirii. „Femeia pe care Dumnezeu o «plăsmuiește» din coasta

bărbatului și pe care i-o aduce bărbatului, trezește din partea acestuia un strigăt de admirație, o exclamație de iubire și de comuniune” (2): „*aceasta-i os din oasele mele și carne din carnea mea*” (Gn.2,23).

Comuniunea iubirii dintre bărbat și femeie este primul act de acceptare și conviețuire a soților și stă la temelia tuturor familiilor, iar dragostea dintre soți este nevoie să se exprime în mod cuviincios, să sporească și să se maturizeze. Viața este un dar, care odată primit nu este permis a fi păstrat într-un loc tainic, ci trebuie să fie dăruit din generație în generație pentru ca viața să se poată perpetua și primenii prin iubire. Dumnezeu, Stăpânul vieții, a încredințat oamenilor misiunea nobilă de a ocroti viața. „Viața omului și îndatorirea de a o transmite nu sunt limitate la lumea aceasta și nici nu pot fi măsurate și înțelese numai în cadrul ei, ci se referă mereu la destinul veșnic al oamenilor”. (3)

Omul, creat din iubire, Dumnezeu l-a chemat la iubire și a sădit în ființa sa iubirea ca vocație fundamentală, înăscută. Magisteriul Bisericii Catolice adresează mamei purtătoare de viață un adevărat imn de recunoștință: „Vă mulțumim, mame eroice, pentru iubirea voastră neînvingătoare! Vă mulțumim pentru încrederea neclintită în Dumnezeu și în iubirea lui. Vă mulțumim pentru jertfirea vieții voastre. Cristos în misterul pascal va răspunde la darul pe care I l-ați făcut. Într-adevăr, El are puterea să vă dea înapoi viața pe care I-ați adus-o în dar”. (4)

Dumnezeu a creat pe om după chipul Său, bărbat și femeie, și a binecuvântat iubirea lor cu rodnicie: „*Crește-ți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l supuneți*” (Gn.1,28). Bărbatul și femeia sunt creați unul pentru celălalt în deplină egalitate și pentru ajutor unul față de altul: „*De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va uni cu femeie sa și vor fi amândoi un trup*” (Gn.2,24). Căsătoria este unitate nestrămutată a vieții soților care „*nu mai sunt doi, ci un singur trup. Deci, ce a unit Dumnezeu omul să nu despartă*” (Mt.19,6). Legătura matrimonială se bazează pe liberul consimțământ exprimat, pe iubirea reciprocă și primește pecetea divină a statorniciei. Unitatea și indisolubilitatea Căsătoriei rezultă din legământul făcut în fața lui Dumnezeu, care poartă, atât amprenta iubirii de logodnă dintre Cristos și Biserică, cât și cununa dragostei a cărei caracteristică fundamentală este veșnicia: „*Dragostea nu cade niciodată*” (1Co.13,8). Dragostea este singura virtute care ne va însoții și dincolo de mormânt din care cauză ea trebuie apărută și nu este permis nimănui să o vatăme în vreun fel.

Cu toate acestea fiecare om face experiența răului, atât în sine cât și în jurul său. O astfel de experiență își pune amprenta și pe relațiile dintre bărbat și femeie. Unitatea familiei adeseori este amenințată de discordie,

(continuare în pag. 15)

Ziua Internațională a Bolnavului

Asociația Caritas Eparhial Oradea, prin Centrul de Îngrijire la Domiciliu (CID), este mereu aproape de cei bolnavi. La fel ca în fiecare an, și în 2015, cu ocazia Zilei Internaționale a Bolnavului (11 februarie), organizația a oferit posibilitatea persoanelor din comunitate să efectueze un consult medical gratuit.

Persoanele doritoare au beneficiat de testarea glicemiei, măsurarea tensiunii arteriale și, li s-a acordat vitamina C, pentru profilaxia răcelii și a gripei. Astfel, au beneficiat de serviciile medicale acordate 78 de persoane, cu vârsta cuprinsă între 20 și 90 de ani. Dintre acestea, 29 de persoane au fost direcționate către medicul de familie deoarece, la măsurarea tensiunii arteriale și glicemiei, au fost depistate valori patologice.

Ligia DEAC

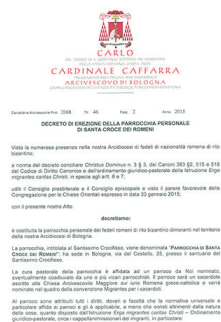
Semnarea decretului de înființare a Parohiei de la Bologna

Miercuri 4 Februarie, la orele 19.00, în Sala Bedetti din Palatul Arhiepiscopiei, S. E. Card. Carlo Caffarra au fost semnate decretul de înființare a doua parohii personale pentru credincioșii greco-catolici români și ucrainieni.

Acest act este recunoașterea definitivă a unei prezențe deja adânc înrădăcinate în Dieceza „petroniană”.

Cele două noi parohii vor avea o structură particulară, prevăzută de Codul Dreptului Canonic, deoarece nu vor fi legate de un anumit teritoriu ca și celelalte, ci își vor extinde asistența pastorală asupra tuturor credincioșilor români și ucrainieni de rit bizantin, prezenți în Dieceză, în colaborare cu parohiile teritoriale.

Biroul de presă

(urmăre din pag. 14)

relațiile dintre soți sunt deformate de acuze reciproce, de infidelitate și de conflicte, care pot degenera în ură sau despărțire. Această dezordine din unele familii nu provine de la natura bărbatului sau a femeii și nici din natura relațiilor dintre ei, ci din libertatea greșit înțeleasă, care a generat păcatul cu ruperea comuniunii de la început dintre bărbat și femeie. Dar bunul Dumnezeu nu a părăsit pe om din cauza păcatului și nu a permis să se destrame ordinea creației, chiar dacă ea este grav tulburată. Pentru a vindeca rănila păcatului și pentru apărarea familiei, bunul Dumnezeu a trimis ca ajutor harul Său, care să refacă unitatea vieții celor doi soți, și a lăsat suferințele, care trezesc conștiința și fac pe om să înțeleagă gravitatea păcatului. Căsătoria, prin dăruirea de sine, ajută la învingerea egoismului, a închistării omului în sine, la deschiderea spre celălalt, pentru respectul și ajutorul reciproc: „*Supuneți-vă unul altuia întru frica lui Cristos*” (Ef.5, 21).

Harul Căsătoriei între creștini este sacrament al Noului Legământ și rod al Crucii lui Cristos, care este izvor și centru al oricărei vieți creștine. Iubirea este vocația fundamentală și înăscută în fiecare persoană. Omul nu poate trăi fără iubire. El rămâne o ființă de neînțeles, iar viața lui este lipsită de sens în cazul în care lipsește iubirea. Iubirea pornește din inimă, sediul sim-

țămintelor lăuntrice și cuprinde întreaga ființă. „*Bărbaților, iubiți pe femeile voastre, după cum și Cristos a iubit Biserica și S-a dat pe Sine pentru ea, ca să o sfințească*” (Ef.5,25-26).

Iubirea reciprocă și consimțământul liber exprimat sunt elementele constitutive ale Sacramentului Căsătoriei. Preotul primește consimțământul mirilor în numele Bisericii și dă binecuvântarea Bisericii imprimând Căsătoriei caracterul de realitate eclezială. Este necesar ca familia să se întoarcă la funcția ei de bază stabilită de la început prin planul lui Dumnezeu, care este adevărata comuniune intimă de viață și de iubire, de bunătate și de frumusețe, de demnitate și armonie în părtășie cu Creatorul. Biserica este conștientă de misiunea specială pe care o are de a ocroti demnitatea Căsătoriei pentru ca familia să poată pune în practică înalta responsabilitate de a transmite viața umană; de a descoperi, de a păzi și de a comunica iubirea, ca pe o reflectare vie și ca o partajare reală la iubirea lui Dumnezeu pentru omenire, și a dragostei Domului Isus Cristos pentru mireasa Sa nenunțată, Biserica.

1. CATEHISMUL BISERICII CATOLICE, ediția a III- a 2003, 1602; 2. Idem, 371; 3. CONCILIU VATICAN II, Constituția pastorală *Gaudium et spes*, nr. 51, p.399; 4. PAPA IOAN PAUL AL II - LEA, Enciclica *Evangelium Vitae*, 86;

„Migrația romilor: dileme și perspective ale Uniunii Europene”

Conferința „Migrația romilor: dileme și perspective ale Uniunii Europene”, organizată de Asociația Caritas Eparhial Oradea, împreună cu Episcopia Greco-Catolică de Oradea, sub patronajul Conferinței Episcopilor Catolici din România și cu sprijinul Renovabis, a început miercuri, 18 februarie 2015, cu Sfânta Liturghie în rit latin, la Biserica cu Hramul Sfântul Gheorghe din curtea Seminarului Teologic și a continuat lucrările la Hotel Continental.

În deschiderea conferinței au vorbit Pr. Olimpiu Todorean, președintele Asociației Caritas Eparhial, în calitate de organizator, PSS Virgil Bercea, Episcopul Greco Catolic de Oradea, în calitate de gazdă a evenimentului, PSS Petru Gherghel, Episcop Romano Catolic de Iași, responsabil cu migrația în Conferința Episcopală Română sub a cărei patronaj se ține conferința, și Monica Klek, referent Renovabis pentru România, în calitate de susținător al evenimentului.

Conferința se vrea una interactivă și este planificată ca o experiență de împărtășire, gândire și învățare. Evenimentul va oferi participanților un cadru în care aceștia să-și împărtășească experiențele din proiecte, bunele practici, dar și să pună întrebări la care să găsească răspunsuri.

Folosind principiile metodelor *work-caffe*, respectiv *open space*, participanții vor fi cei care vor stabili temele specifice ale dezbaterilor și vor formula, la final, concluziile.

Conferința se adresează cu precădere specialiștilor și persoanelor active în domeniul migrației romilor, atât din țările de origine ale migranților, cât și din țările de destinație ale acestora.

61 de reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale naționale, ai instituțiilor europene cu responsabilități în acest domeniu, ai societății civile și ai diverselor organizații reprezentative ale romilor din 8 țări, Belgia, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Elveția, Germania, Italia, Ungaria și România, au participat la această conferință și au lucrat împreună la găsirea unor modalități mai bune, mai eficiente de a aborda această chestiune actuală și, în același timp, provocatoare

Caritas

Întâlnire de evaluare a planurilor integrate de dezvoltare a eparhiilor

Marti, 17 februarie 2015, la sediul Episcopiei Greco-Catolice de Cluj-Gherla, în sala de ședințe, s-a desfășurat o întâlnire a comisiilor eparhiale de redactare a planurilor integrate de dezvoltare, convocată și moderată de Monica Kleck, referent Renovabis pentru România. Amintim că în a doua parte a anului 2014, cele șase Eparhii ale Bisericii Greco-Catolice au lucrat fiecare pentru un plan integrat de dezvoltare (PID), existând și patru întâlniri la nivel inter-eparhial: la Blaj, la Oradea, la Baia Mare, și în fine la Cluj-Napoca. Aceste PID-uri au fost trimise la Renovabis în luna ianuarie a acestui an, fiind prezentate la sfârșitul acelei luni la o întâlnire a mai multor finanțatori catolici, din Germania dar și din alte țări precum SUA, Marea Britanie sau Polonia.

Primul moment, după prezentarea participanților, a constat în punerea în comun a opiniilor privind plusurile și minusurile din procesul de redactare, răspunzându-se de asemenea la întrebările „Ce a lipsit?”, respectiv „Ce am învățat?” din acest proces. Timpul avut la dispoziție pentru lucrul la PID a fost în general considerat prea scurt, dar între aspectele percepute ca pozitive în viziunea tuturor a fost mai întâi oportunitatea de cunoaștere între Eparhii a realităților locale, respectiv însăși reflecția realizată în aceste luni și concretizată în documentele redactate. Referentul Renovabis a împărtășit apoi experiența prezentării PID-urilor în fața finanțatorilor, faptul că aceste planuri au constituit pentru ei o surpriză plăcută. Pe moment, Renovabis a susținut și coordonat munca de redactare a PID-urilor doar cu Biserica Greco-Catolică din România, dar inițiativa se va extinde în timp și în alte țări, precum și la ritul latin. Desigur, nu au fost doar aspecte pozitive, comisiile prezente fiind informate și asupra unor aspecte

de îmbunătățit, de natură tehnică, dar nu numai.

Un alt punct esențial al întâlnirii l-a constituit înțelegerea pașilor următori, dat fiind că planul integrat de dezvoltare are nevoie acum de detalieri în planuri concrete de activități, de monitorizare a fiecărei priorități în parte, de identificarea stadiilor curente și a indicatorilor de urmărit pentru raportarea la final de drum – PID-urile sunt pentru perioada 2015-2019. În ultima parte a întâlnirii s-a tratat problema cunoașterii de către preoți și credincioși a planului integrat de dezvoltare din Eparhia proprie. Acest fapt, s-a văzut în timpul lucrărilor, a fost deja făcut prin diverse întâlniri (adunări eparhiale, întâlniri protopopiale, întâlniri cu laicii), dar se va continua prin diverse mijloace, inclusiv prin canalele de presă ale Bisericii. După ce i s-a mulțumit Monicăi Kleck pentru participare, pentru cele împărtășite și în general pentru sprijinul acordat Bisericii Greco-Catolice, întâlnirea s-a încheiat cu masa de prânz la cantina Episcopiei.

www.bru.ro

Reculegere spirituală

Lunar, preoții greco-catolici din Protopopiatul Șimleu Silvaniei participă la o reculegere spirituală. Întâlnirea din această lună a avut loc ieri, 13 februarie, și s-a desfășurat la Porț, în biserica monument istoric din localitate. Programul a început la ora 10.00, cu celebrarea slujbei religioase, după care preoții s-au deplasat la Marca, unde au vizitat biserica nouă aflată în construcție. Reîntorși în satul Porț, clericii au discutat probleme administrative, după care a urmat meditația despre Postul Mare – care va începe pe data de 23 februarie – și a fost ținută de preotul Ciprian Burdaș. Următoarea reculegere spirituală se va organiza la Plopiș, în jurul datei de 15 martie.

Ioana GALE: www.salajulpursisimplu.ro

A fost odată ca niciodată... un Carnaval

“A fost odată ca niciodată” este începutul oricărei povești frumoase, cu prinți, prințese și desigur cu oaspeți gata oricând de o petrecere pe cinste. Așa a început și povestea noastră, sâmbătă, 14 februarie 2015. După cum putem afla din invitația dăruită din inimi tuturor celor ce vroiau să ne însoțească pe acest drum presărat cu bucurie, dansuri, zâmbete, voie bună și după cum ne-a fost prezentat la început “vestita tombola regală” acest frumos eveniment s-a desfășurat la castelul Tobias din regatul Băița, unde regele Filip și regina Isabela i-au întâmpinat cu mult drag pe așteptații oaspeți. Am avut deosebită plăcere de a avea în mijlocul nostru pe părintele protopop de Beiuș, Zima Zorel.

Am avut deosebită plăcere nu numai de a găzdui așa zisa “Petrecere la castel” ci și de a începe programul acelei frumoase după amiezi.

Pentru început, părintele Marcel Rostaș a urât bun venit tuturor celor ce și-au dedicat din timpul lor pentru a fi alături de noi. În timp ce regele și regina se prezentau în fața invitațiilor, paji de la frumosul lor castel ofereau o pată de culoare hăinuțelor alese cu mare grijă și cu multă iubire de micuții cu zâmbete jucăușe. Și aici mă refer, în special, la acel mic simbol primit de fiecare, acea mică florică oferită ca amintire, o amintire a unei frumoase zi... Iar pentru cei mai îndrăzneți am “creat” o adevărată tombolă, unde în funcție de biletele cumpărate, se puteau câștiga diverse premii. Programul a început cu un dans regal urmat de jocul “Hipodromul” prezentate de Parohia Băița, care a captat instantaneu atenția tuturor.

Cu emoție și bucurie în suflete, copiii din Parohia Beiuș ne-au bucurat inimile cu un frumos și energic dans. A urmat recitarea unei poezii și un beatbox pe

cinste, ambele susținute de aceeași copilași talentați.

După multe dansuri și jocuri și o frumoasă demonstrație de volei a copiilor din Parohia Ștei, a urmat mult așteptata tombolă regală pentru care cei mulți dintre copii au cumpărat cel puțin două bilete. Aceasta a fost prezentată de Sora Antonella care a captat imediat atenția copilașilor nerăbdători să li se extragă numărul câștigător.

După pauza de masă, la care au fost servite nenumărate bunătăți culinare, copiii au putut să își facă poze într-un loc special amenajat, împreună cu cei dragi.

Spectacolul s-a terminat cu verdictul așteptat de către toți. Câștigătorul esteeeee... Parohia Beiuș! Ea va fi, după bine cunoscuta tradiție, gazda Carnavalului din anul viitor.

Vrem să mulțumim Parohiilor Beiuș, Ștei, Drăgoteni și Pocola și tuturor acelor care au fost alături de noi în această zi magică. Vă mulțumim anticipat și vă mai așteptăm pe la noi!

Pr. Marcel ROSTAȘ

Deschide ușa inimii tale!

Colectă de alimente: 1 martie - 5 aprilie 2015

Locul: Trei biserici greco-catolice din Oradea - Biserica „Maica Domnului” (Olosig); Catedrala “Sfântul Nicolae” (Centru) și Biserica “Sfânta Treime” (Nufărul).

Obiectivul colectei: Strângerea de alimente în scopul sprijinirii familiilor aflate în dificultate, familii ajutate de asociația Caritas Eparhial Oradea. Această colectă este una din activitățile de bază prin care asociația reușește să sprijine, pe durata unui an întreg, familiile sărace.

Modul de desfășurare: Înainte de fiecare slujbă, credincioșii pot lăsa la intrarea în biserică alimentele aduse de acasă. Voluntarii Caritas, sub îndrumarea coordonatorului de colectă, pe baza unor tabele vor prelua alimentele donate, urmând apoi centralizarea acestora. Alimentele vor fi distribuite înainte de

Sfintele Sărbători de Paște, dar și în lunile care urmează.

Mulțumim tuturor celor care ne vor sprijini în desfășurarea acestui eveniment: donatori, voluntari, preoți sau alt fel de susținători ai asociației noastre.

Caritas

Deschide ușa inimii tale!

Oferă de mâncare celor care au nevoie!

Timotei Cipariu - omagiat la Bibliotecă

Istoria românilor a cunoscut schimbări de diferite forme de-a lungul timpului. Una dintre aceste schimbări a fost cea legată de scrisul în limba română. Acest popor - căruia datorită vitregiilor vremurilor și „sorții”, cum spuneau vechii romani, i s-a impus o altă „lege” și o altă scriere față de cea originală - a cunoscut prin Biserica slovele, deși inițial românii i-au lăsat moștenire scrierea cu alfabet latin. Secole de-a rândul, slujbele bisericești și scrierile cancelariilor domnești erau făcute într-o altă limbă și cu un alfabet străin de originea lor română. Providența divină nu i-a uitat pe români și zorii schimbărilor s-au arătat și românilor. Pas cu pas, cei care au învățat în școlile Apusului au transmis tuturor mesajul originii nobile romane a poporului român. De la cronicari au aflat românii „Că de la Râm ne tragem!” și de la corifeii „Școlii Ardelene” au învățat să scrie românește, nu cu slove, ci cu litere. De la prima gramatică a limbii române a lui Samuil Micu și Gheorghe Șincai (1780), până la „Elemente de limbă română a lui Timotei Cipariu” (1854), au trecut zeci de ani, timp în care reformele se vor vedea și chiar se vor simți de către toți românii.

Și iată că secolul al XIX-lea îl naște pe Timotei Cipariu, acest „stâlp al limbei” cum l-au numit contemporanii, cel care a contribuit semnificativ la introducerea și popularizarea alfabetului latin între români.

Timotei Cipariu (1805-1887), preotul greco-catolic și profesorul de la Blaj, eruditul și enciclopedistul prin excelență, a dorit o soartă mai bună poporului său. A dorit ca toți românii să-și cunoască originile și propria identitate, pentru a fi apoi statornici în fața tuturor încercărilor vieții și ale istoriei. Personalitatea lui, comparabilă cu cea a unui legionar roman bine format, care nu-și părăsește camarazii și le insuflă idealuri nobile, rămâne o piatră de hotar pentru știința filologică și istorică românească. În spiritul înaintașilor săi, Cipariu s-a preocupat cu studiul evoluției limbii române, reînviind formele și elementele vechi, originale, vorbite de români. În filologia română este întemeietorul școlii de

TIMOTEIU CIPARIU.

etimologie a limbii și totodată primul filolog care a sistematizat o gramatică a limbii române, editând la acea vreme cea mai bună și mai bogată gramatică și sintaxă a limbii române. La 1854, în prefața primei sale gramatici intitulată „Elemente de limbă română după dialecte

și monumente vechi”, își motiva demersul său astfel: „Gramatica e știința în care învățăm a ne cunoaște limba după natura și legile ei, a vorbi și a scrie bine și fără smintele”. Nu și-a uitat nici vocația preoțească și s-a preocupat de editarea cărților bisericești, postul de director al tipografiei blăjene fiindu-i propice pentru reformele limbii pe care le-a preconizat în scrierile sale. Nu întâmplător, ediția din 1934 a „Orologhionului” de la Blaj (Ceaslov n.a.) îl menționa astfel: „Lui Timoteiu Cipariu, celui care înainte cu unisută ani la A.D. 1835 a tipărit la Blaj pentru folosul Bisericii și al Neamului atunci întâia oară cu litere străbune această carte”.

La 210 ani de la nașterea sa, Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” Bihor organizează o expoziție comemorativă dedicată ilustrului cărturar transilvănean. Vizitatorii vor mai putea vedea facsimile după manuscrisele lui Timotei Cipariu (originalul se află la Biblioteca Academiei Române Filiala Cluj) și câteva cărți filologice și teologice editate de Timotei Cipariu, din colecțiile Bibliotecii. Vernisajul expoziției a avut loc luni, 23 februarie 2015, ora 16.00, în sala mare a Bibliotecii.

Silviu SANA

În vizită la Parohia din Veneția-Mestre

Pentru preoții care slujesc în diasporă, vizita unui preot din România este foarte bine venită, atât pentru preotul paroh, cât și pentru credincioși. Personal, cred că o asemenea vizită poate întări colaborarea dintre noi, dar și importanța faptului că se cunoaște cu adevărat existența acestor comunități din diasporă, care se conturează în fiecare an tot mai mult și cu o tot mai bună stabilitate. Acest fapt, prin tot ceea ce poate reprezenta pentru biserica noastră, atât din punct de vedere spiritual, liturgic, cultural cât și al tradițiilor noastre, rămâne unul esențial.

Duminică, 8 februarie, comunitatea parohială „San Rocco”, din Veneția-Mestre, a avut privilegiul și onoarea să fie vizitată de rectorul Seminarului greco-

catolic din Oradea, pr. Anton Cioba, împreună cu vicedirectorul fr. Florin Bode. Părintele a slujit Sf. Liturghie și ne-a adresat un cuvânt de învățătură legat de evanghelia zilei.

Membrii comunității noastre au apreciat și au fost încântați de prezența, în mijlocul nostru, a acestor frați întru credință și slujitori în via Domnului, cu misiunea lor de a pregăti noile generații de preoți, din punct de vedere teologic, spiritual și cultural.

Membrii comunității noastre mulțumesc ilustrilor oaspeți pentru prezența lor și pentru mesajul spiritual pe care l-au lăsat.

Pr. Vasile-Alexandru Barbolovici www.bru-italia.eu

ASOCIAȚIA CARITAS EPARHIAL ORADEA

str. Episcop Mihai Pavel, 3; tel. 0359/418.212; fax. 0359/418.211;
e-mail: caritaseparhial@yahoo.it
www.caritaseparhial.ro

Implică-te!

**Cu ajutorul tău, în 2015, lucrările la Casa Frențiu
pot fi finalizate!**

Împreună cu 2%

Fiți generoși fără să pierdeți nimic!

Contribuiți la finalizarea Casei Frențiu direcționând 2% din impozitul pe venitul din 2014!

DATE DE IDENTIFICARE

Denumire entitate non profit
**ASOCIAȚIA
CARITAS EPARHIAL ORADEA**

Cod Fiscal
RO 17085486

Cont bancar
**RO 27 BTRL 0050 1205 7261 6902
BANCA TRANSILVANIA**

Fișa completată se depune la Administrația Financiară sau poate aduce la sediul asociației.
Le vom depune noi la Administrația Financiară.